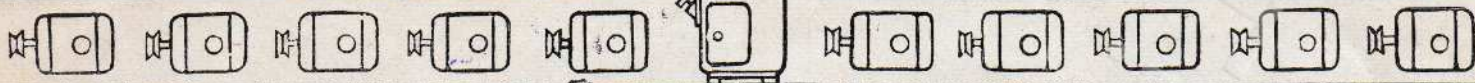

MOTOR

IPARI MŰSZERGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

A MUNKÁNK MÉRLEGE

Az elmúlt három negyedévben vállalatunk termelési, termelékenység feladatait teljesítette, ill. túlteljesítette. Javult a három negyedév folyamán a termelés tervszerűsége is. Az év első felében mintegy 16.000 m/Ft. értékű termék kibocsájtásával maradtunk adósak rendelőinknek.

A három negyedévi program elsősorban azt a törekvést tükrözte, hogy adóságainkat a lehetőségekhez mérten felszámoljuk, vagy minimális mértékre csökkentjük.

A termelés irányítás igyekezete eredményes volt, mert a harmadik negyedév végére kb. 10.000 m/Ft.-al csökkentettük szállítási lemaradásainkat.

A termelés vonalán mutatkozó javulás nem jár együtt az önköltségi terv teljesítésével. Számos - a beszámolóban részletesen elemzett - tényező vált akadályává az önköltségi terv teljesítésének. Ezeknek egy része a vállalati tevékenységtől függetlenül jelentkezett, amelyeknek rendezése az önköltség romlásnak néhány olya oka, mely önvizsgálatot igényel, megszüntetésükre a vállalat minden vezetőjének és dolgozójának közreműködését igénybe kell venni.

Közismert, hogy a gyártás minősége - először is az alkatrészek tekintetében nem kielégítő. A selejt az előző évi 3,3 %-ról a III. negyedév végére 3,6 %-ra nőtt. Amellett, hogy az anyagellátásban áthidalhatatlan nehézségeket fog okozni, a gyártáskapacitás egy részét lezárja, a vállalat teljesítő képességét korlátozza.

Az elsőrendű feladat az, hogy az elvi osztályok és termelő-csarnokok a szűkeges műszaki, szervezési és legyeleti intézkedéseken keresztül most már biztosítsák a tartó idejűen beállított gyártást, a korszerű módszereket. Ezzel szemben a vállalatnak előbbre jutni, ha a selejt lecsökkentése valódi törekvést nem tesszük közügyvé a vállalat ügyvezetésénél vagy amennyi dolgozóknak személyes ügyévé.

Meg kell vizsgálni a termelés programozását is, mert az év elmúlt időszakában a szállítási lemaradások miatt megközelítően egy millió Ft. kártört fizettünk. Ebben a tekintetben sem elég a szervezési intézkedés, hanem elég még az sem, hogy nagyobb programozásba törekedjünk, nagyobb programozási képességgel gyártassuk. Szemléletes változtatás szükséges abban a tekintetben, hogy a szállítási kötelezettségekinkből származó vállalati kárt mindenki tölti felhetően megakadályozni, csökkenteni törekedjen, először is az akadályok elhárítása, az akadályok azonnali jelezése tekintetében. Az ebből származó kötelezettség romlás akkor is súlyos, ha tudomásul vesszük, hogy ennek egy része az 1963-as évi szállítási lemaradások következménye.

Fejül kell vizsgálni, hogy a feleslegesen lerakodott és elbékülő készletek milyen okokra vezethetők vissza. A gondolatban - sokszor tulzott - anyagigénylések a raktározási gondjainkat növelik, a gazdálkodó szervek munkáját állandóan megrongálják. Ebből származó Ft. büntetés kamat megfizetésére kötelezik a vállalatot.

Még az évben is - de különösen az ezévi példán miatt - a jövő évben tartózkodni kell minden olyan vállalkozás koo-peratív

igénybevételétől, melyet az önköltségi terv nem tartalmaz, mert az ebből származó többletköltséget nem vagyunk képesek behozni.

Ki kell tudnunk alakítani azt az egységes gondolkodásmódot, mely talán az üzem és osztály - az úgynevezett "nem az én asztalom" - szemléleten, meg kell találni az összehangoláshoz azt a formáját, mely a vállalati eredmények érdekében összehangolja az egyes üzemek és szervek munkáját.

- Fülelile -

I N T E R J U

AZ IGAZGATÓ ELVEÁRSSAL A GIÁR KÖZÖSSÉGET ÉRINTŐ DOLGOKRÓL

Kérdés: Fizet-e nyereségrészesedést a vállalat 1964. eredményei után?

A vállalat dolgozóin mulik. - adja meg a választ az igazgató. - Ez nem frázis, hanem a legközvetlenebb igazság. A sikertelen 1963. év után az Ipari Műszergyár 1964-ben rendkívülien felemelt termelési terv teljesítését vállalta. Ezt a tervet az év első három negyedévében teljesítettük. Nem volt könnyű dolog, de ment és minden reményünk megvan arra, hogy az utolsó negyedévet, ezzel az egész évet a termelési terv tekintetében teljesítjük, sőt szerényen túlteljesítjük.

A termelési terv teljesítése az eredményességnek fontos, de csak egyik feltétele. A másik épp olyan fontos feltétel az önköltségi előírások teljesítése, azonban ezen a területen közel sem állunk olyan jól, mint a termelés vonalán. Az önköltségeknek a baj van! A magas selejtszázalék annyit jelent, hogy gyártás közben sokkal több anyagot használunk fel mint kellene, mint az lehetne. A tervezettnél jóval magasabb anyagköltség önköltségünket nagyon lerontja.

Jó lenne, ha minden dolgozónk tudná, hogy a figyelmetlen munka, a felelőtlen hanyagság, a gondatlan anyaghasználat, a rossz "átelejtése", a rossz daraboknak a jók közé való becsempészése nem csupán népgazdasági kárt, de jelentést is, hogy a saját és a dolgozó társai zsebéből kiveszünk az egyébként kiérdemelt nyereségrészesedést.

Ezt jelentik a földre szórt golyócsapágyak, a szállítás-kocsikról ledőlt öntvények, az impregnáló masztaliban egymásba csuszó, vagy összeütődő állórészek, ezt jelenti amikor az öntő korábban nyitja a zárat, a veszélyes, a piszkos munkahely stb.

Ha minden dolgozó gondol arra, hogy hanyagsága, hanyagossága, figyelmetlensége sok-sok selejtet okoz, ha figyel elsősorban a saját munkájában, ha vigyáz magatörül, - akkor a hátralévő időben a selejtszázalékot a felére lehet csökkenteni, akkor az Ipari Műszergyár az 1964-es évet nyereségrészesedés fizetésével zárja le.

Kérdés: mik az elképzelések az 1965 évre?

Sok-sok elképzelésünk, ötletünk, gondolatunk van 1965-ben megvalósításra.

Termelési tervünk közel annyival emelkedik, mint 63-ról 64-re. Előtérbe helyezzük a gazdaságosság kérdését, a tervet időszakokon belül specifikusan /gyártmányválasztókban/ akarjuk már betartani, tovább akarjuk emelni a gyártás kulturáltságát.

Mindenhöz csak elnevezésekben, távirati stílusban:

- új konveyorokat létesítünk, megoldjuk az anyagmozgatás gépesítését az öntődében, a huzóban, az öntő és a Mező Iara üze, valamint a huzó és az öntő között;
- új célgépeket állítunk be;
- teljesen felaszánoljuk a budapesti gyártást;
- minimumára kell csökkenteni a külső kooperációkat;
- nekilátunk a korszerűtlen ügyvitelünk /könyvelés, berolvasás, gyártáselőkészítés/ gépesítésének stb.

Ezen a helyen majd beszélek kissé részletesebben a sok előzetesünk közül az egyikről, ami bizonyára sokat érdekel a gyár dolgozóit közül.

1965-re tervezük megvalósítani az Ipari Műszergyárban az "otthon dolgozó", vagy "bedolgozó" - rendszert. Bizonyos munkákat, amelyek nem igénylik az üzmi feltételeket, különösen nem igényelnek nagyobb gépeket, ki akarunk adni - mint tessék azt sok helyen a KTSZ-ek - házi munkára. A dolgozó /elsősorban persze nő dolgozókról van szó/ az idejét maga osztja be, vigyázni tud közben a gyermekeire, el tudja látni közben a kis háztartását, nem lesz probléma a munkabeosztás, nem kell utazgatni a munkahelyre és vissza. Előnyös lesz ez a megoldás a többi dolgozó részére is, az öltözőkben jobban helyezkedhetnek el, nem lesz olyan zsúfoltság a mosdókban, a zuhanyozókban, kevesebb utast kell szállítani a buszoknak stb.

Nem, no te, én fel nekem egyenlőre ebben a vonatkozásban több kérdést, mert magam sem tudok válaszolni. A gondolat, az ötlet egészen új, a megvalósításának lehetőségeit még sok oldalról kell vizsgálni, azután az egészet meg kell szervezni. Akarjuk, rövidesen akarjuk, csináljuk. Amint többet tudunk - többet is fogunk mondani - fejezte be az igazgató elvtárs.

-Kiss Kálmán-

Fenti rovatunkat állandósítani szeretnénk, éppen ezért a jövőben TESSÉK KÉRDEZNI!!! a választ a vállalat vezetősége, illetékese adja meg.

Kérdéseiket feltehetik telefonon:

Telefon: 127 Kiss Kálmán

158 Schwéger Ferenc

122 Toldi József

Kérdésére választ a NOTOR ujság legközelebbi száma adja meg.

-szerkesztőség-

NÉZZÜNK ELÉBE A SELEJTNEK

Szerkesztő Bizottságunk a közelmúltban felkereste a minőség legfőbb órét, Gelencsér elvtársat, hogy adjon felvilágosítást néhány olyan kérdésre, mely kérdések több hónapja érzékenyen érintik a dolgozókat és vezetőket egyaránt.

Kérdéseink elhangzása után, ami egészében a megnövekedett selejtképződés okozóira irányultak, Gelencsér et. egy vastkos iratgyűjteményt rakott az asztalra és Szabó László selejtanalitikussal közösen gépelt papírlapokat teregetett elének.

- Talán egy sor kérdésre ezek a tanulmányok magyarázatot adnak-jegyzik meg a MEO-főnök.

Ezek az okmányok a különféle elvi - és műszaki osztályok vezetőinek és dolgozóinak a figyelmét vannak hivatva felhívni a termelés egyes területein tapasztalt selejtkeletkezés tényére, annak okozójára. A jelentés eléggé alapos, mert a feltárt hiányosságot nem csupán felveti, hanem javaslatot is tartalmaz a hiányosság megszüntetésének a hogyanját illetően is.

Ennyi bevezető után felsorolunk néhány esetet és egyben felkérjük az illetékes vezetőket, sziveskedjék a következő számunkban válaszolni, hogy mikor és mit tett a felvetett hiányosság megszüntetése érdekében:

Az Univerzális motorüzemben szerelt SZK-40 típusú asztali szellőző szerelési műveletén szerelt IK-31-es motor tekercslekötő szalagjának átvágása után az impregnált tekercset alakítani kell, azért, hogy az Ő54-t r. számú burkolatokon kialakított-motorhelyzetet meghatározó - bordák a tekercs mellé benyomhatók legyenek.

Selejtképződés oka:

A tapasztalat szerint az impregnált tekercsek alakítása miatt jelentős darabszámu motornál huzalszakadás következett be.

Javaslat:

Impregnálás előtt a tekercsrögzítési művelettel egyidőben az Ó 54-7 r. számú burkolat bordakialakításának megfelelő lécc, vagy fémdarabot kellene az állórésztest és a tekercs közé lekötni, amely biztosítaná a borda elhelyezkedéséhez szükséges részt a betételnek a szerelésekor történő eltávolításakor.

A tekercs alakítására e technológiai módosítás bevezetésével nem lenne szükség, és várhatóan a szakadt állórészek száma is jelentősen csökkenne.

+ + +

A Műanyag-üzemben a 43-3 r. számú légtérelő kiöntési műveletén kb. 400 db. légtérelő, az utóbbi időkben legvártott mennyiség közel 50 %-a, repedés következtében selejtté vált. A selejtképződés oka véleményünk szerint részben a hegesztésvarratbekezdéseknél észlelhető varrat és lemezszál beégés, részben kiöntő szerszám edzetlen felületének berágódása miatti nagysulódás. A selejtképződés csökkentése érdekében a szerszám felületét kellene megküszörülni és a varratbekezdést megfelelő szilárdsági értékre készíteni.

+ + +

Az Univerzális motorüzemben az utóbbi időben nagyüzemi tekercselt állórész vált selejtté menetzárlat miatt, a menetzárlatot impregnálás és motor összeszerelés után észlelték. Az ellenőrzéshez kiadott gyártási utasítás forgásirány ellenőrző készülék használatát és nagyfrekvenciás menetzárlat vizsgáló készülékkel történő ellenőrzést ír elő, de készülék hiányában a tekercsberakás utáni ellenőrzés jelenleg csak a szakadás ohmmérővel történő vizsgálatára szorítkozik.

Javaslat:

Biztosítani kell az átvételi előírásban meghatározott mérőeszközök munkába állítását a selejtosökkentés érdekében, mivel az impregnálás előtt észlelt menetzárlat helytelen elkötés, testzárlat és szakadás viszonylag könnyen és kis többlet ráfordítással javítható, ami feltétlenül kedvező irányba befolyásolja a selejt alakulását.

A Mező Imre üzem VIII.26-án 20.000 db. 6202-es csapágyat vételozott; a tétel üzemben történő szállítását targonca utánfutóban végezték.

Selejtképződés oka:

A fenti csapágy tételt jórészen összeszerelt állapotban, védőcsomagolás nélkül, vagy szétszakadt csomagolással és meglehetősen szennyezett padlózatú kocsiban szállították. Mindezt betetűzésneként a csapágyakat szenteslapáttal a mezőgazdaságban szokásos rakodási módszerrel rakták le az adagolóraktárba.

A rakodómunkás tájékoztatása szerint a csapágyakat már a raktárban is hasonló állapotban tárolták.

— . . . —

A közzétett jelentések csak kis töredéke a meglévő hiányosságoknak, a napenként tapasztalható lelkiismeretlen munka végzésének. Az előfordult selejtkezesetek egy része ártatlan, a legjobb szándékkal végzett munka során jön létre. Azonban a selejtgyártás legtöbb része, a kellő gondossággal végzett munka esetén elkerülhető lenne. Jobban kellene érezni a felelősséget az egész gyári közösségnek, az egyéni és népgazdasági károk megakadályozása tekintetében a kellő alapos-sággal végzett munkán keresztül.

Hogy mennyire indokolt munkánk megjavítására, közzétesszük a III.n. év selejtképződés alakulásáról készített táblázatot:

Január	927.817 Ft.	3,15 %	június	1489,750 Ft.	3,88 %
Február	1178.105 "	3,30 "	július	1426.938 "	4,21 "
Március	1546.619 "	5,14 "	aug.	1401.651 "	4,53 "
Ápr.	1431.178 "	4,48 "	szept.	1456.746 "	3,88 "
Május	1314.226 "	3,92 "	okt.	"	4,11 "

A táblázat az okozott selejtként Ft-ban a termelési értékhez viszonyított %-ot tartalmazza.

A MOTOR újság mellé, jelene és jövője

1958. óta hetedik éve olvassák gyereink dolgozó, az "MI MOTOR", majd a MOTOR újság harcolkenti - népszerűkenti, korábban rendszeresen megjelenő kiadvány. Most azonban kélve már, hogy kedves olvasóink utoljára kezükbe vehették az utolsó kiadvány példányát. Többek között azt a kérdést: Miért szűnt meg a MOTOR? Mi történt? E kérdésekre szeretnék válaszolni.

Azaz, rajzokkal beindított újság közéleti nyelvére került a tervezett időre, azonban a nyoma - mivel hogy az országos szintű vállalat kötelezettséggel közzétette az újságot - felmondta a további kiadást. Ennek volt közzététel alapvetően az újság létezésének megvalósítása, hiszen jobb lehetőség kínálkozott - az esetben még színvonalasabb nyomtatásukra újság megjelentetésére - azonban megvalósítani ezt nem tudtuk. Ennek ellenére szükségesnek tartjuk addig is az újabb megoldást találni, az eredeti "MI MOTOR" rendszerű újság megjelentetését, annak érdekében, hogy elősegítsék a legfontosabb kérdésekről dolgozóink tájékoztatását elősegítsék.

Az újság éli és a szerkesztő bizottság reméli, hogy rövidesen - a technikai lehetőségek birtokában - változatosabb, jobb újságot tudunk a gyár dolgozóinak kezébe. Ehhez feltétlenül igényeljük dolgozóink aktívabb részvételét a bizottság, tanácskozásban, cikkek írásban egyaránt.

- Schwéger -

MOTOR

Az Ipari Munkaszövetés dolgozóinak lapja.
Szerkesztő: a Szerkesztő Bizottság.
Kiszállt: a vállalat műszaki igazgatója, Sós János.
Felelős kiadó: Schwéger Ferenc Sz. B. titkár.
Felelős szerkesztő: Kiss Kálmán.
Megjelenik a III/28/1962. sz. org. alapján.